

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/299/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212220841
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyaková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4212220841.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Dagmar Podhorcovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné Námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 22. januára 2014 pod č. k. 9C/621/2012-58 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal voči odporcovi zaplatenia majetkovej škody 469,40 eura a nemajetkovej ujmy v sume 93,88 eura, ktorá mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Komárno tým, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po viac ako 177 dňoch a to zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia.

Svoje rozhodnutie pri právnej stránke odôvodnil ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci ako aj ust. § 15 § 17 uvedeného zákona a § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti. Z hľadiska skutkového mal za preukázané, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde v Komárne pod sp. zn. 6Er/1023/2010 podal súdny exekútor dňa 26.11.2010 žiadosť na základe návrhu oprávneného na udelenie poverenia a exekučný súd uznesením zo dňa 13.01.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. Dňa 27.07.2011 exekučné zastavil. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 19.04.2012. Uviedol, že tvrdenie navrhovateľa, že exekučný súd nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti o udelenie poverenia je právne irelevantné, pretože Exekučný poriadok stanovuje len lehotu na vydanie poverenia, nie však na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Názor navrhovateľa o tom, že 15 dňová lehota sa vzťahuje aj na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia je mylný. Ďalej uviedol, že v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. skutočnosť, že v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy, prípadne disciplinárny senát alebo Európsky súd pre ľudské práva. Navyiac uviedol, že oprávnený voči uzneseniu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia ani proti uzneseniu o zastavení exekúcie odvolanie nepodal, čím akceptoval záver súdu. Keďže nebol zistený nesprávny úradný postup a ani ďalšie predpoklady vzniku škody (t. j. protiprávne konanie, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody a následne aj samotnou výškou

škody), návrh ako nedôvodný zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a odporcovci, ktorý mal vo veci úspech náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ a domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Prvostupňový súd rozhodol v merite na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia, a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Navrhovateľ nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemôže nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. V závere uviedol, že nechápe, aký môže na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, pretože odvolací súd nezistil výnimky v ust. § 213 ods. 2 - 7 (§ 213 ods. 1 OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 OSP) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

Navrhovateľ zdôvodnil svoje odvolanie ust. § 205 ods. 2 písm. a/ OSP tým, že mal za to, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP a to k vade konania spočívajúcej v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP). Odňatím možnosti konať v zmysle uvedeného ustanovenia sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetom dôvodu odvolania sú tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k skutočnosti, že zákon vyššie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov priznaným mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Navrhovateľ v dôvodov svojho odvolania ani nezdôvodnil, v čom videl uvedenú vadu konania. Odvolací súd preto podrobil preskúmaniu odvolací dôvod navrhovateľa a dospel k záveru, že prvostupňový súd sa v priebehu konania nedopustil žiadnej vady namietanej navrhovateľom v dôvodoch svojho odvolania. Vzhľadom k tomu, že nezistil vady konania, pre ktoré by musel zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa podrobil ho meritórnemu preskúmaniu a zaoberal sa ďalšími dôvodmi odvolania navrhovateľa, spočívajúcimi v tom, že prvostupňový súd nesprávne zistil skutkový stav a následne vec nesprávne právne posúdil.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na Okresný súd Nové Zámky dňa 26.11.2010. Exekučný súd uznesením zo dňa 13.01.2011 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 15.02.2011. Ďalším uznesením zo dňa 27.07.2011 č. k. 6Er/1023/2010-25 exekučné konanie zastavil, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.04.2012.

Navrhovateľ sa domáhal svojho nároku titulom, že nebolo vydané rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Prvostupňový súd svoje rozhodnutie založil na tom, že 15 dňová lehota na vydanie poverenia ustanovená v § 44 ods. 2 zák. č. 233/2005 Z. z. neplatí, ak je žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného od 01.06.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo v návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd zastáva názor, že z prejavu vôle normotvorcu obsiahnutom v zhora citovanom ustanovení plynie záver, podľa ktorého 15 dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Prejav vôle vyjadrený v právnej norme je totiž potrebné ozrejmiť výkladovými metódami, ktoré zachovávajú autenticitu sledovaného zámeru, čo umožňuje výklad doslovný, gramatický a systematický, pričom niet dôvodu pre použitie analógie. Tejto jednoznačnosti výkladu nasvedčuje tretia veta, do ktorej zákonodarca samostatne upravil zamietnutie poverenia. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu upraviť lehotu na zamietnutie návrhu na vydanie poverenia, upravil by ju v druhej vete citovaného ustanovenia, a nie samostatne v tretej vete. Pri výklade § 44 ods. 2 Exekučného poriadku treba vychádzať a zohľadniť, že tento právny predpis je procesnou normou, teda normou verejného práva, upravujúcou postup súdneho exekútora ako štátom určenej osoby na vykonanie núteného výkonu rozhodnutia. Pre výklad a aplikáciu tohto právneho predpisu platí článok 2 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorej štátne orgány môžu konať len na základe ústavy v jej medziach v rozsahu a spôsobom, ktorý stanoví zákon. To, že zákonodarca neupravil lehotu na zamietnutie návrhu na vydanie poverenia vyplýva z doslovného jazykového výkladu citovaného ustanovenia, podľa ktorého sa 15 dňová lehota vzťahovala len na vydanie poverenia. Pokiaľ by zákonodarca mal úmysel, aby sa 15 dňová lehota na vydanie poverenia upravená v druhej vete § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vzťahovala aj na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, bol by to výslovne stanovil v druhej vete a nie tretej vete citovaného ustanovenia tak, ako to explicitne zakotvil v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť či už pozitívne, alebo negatívne v tam stanovenej lehote.

V preskúmanom prípade žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá nasledujúci deň po tom, čo bola súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Nemožno sa teda stotožniť s názorom navrhovateľa, že súd v danom prípade rozhodol až s omeškaním viac ako 133 dní, keď žiadosť nasledujúcim dňom bola zamietnutá. Preto nebolo potrebné ani skúmať, či 15 dňová lehota na zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia neexistovala. Avšak v tomto smere sa odvolací súd plne stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa vyslovenom v jeho rozhodnutí.

Odvolací súd sa nestotožnil s dôvodmi odvolania navrhovateľa v časti týkajúcej sa aplikácie novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. uskutočnenej zák. č. 412/2012 Z. z. Prvostupňový súd v dôvodoch svojho písomného rozhodnutia citoval ust. § 9 ods. 1 a § 9 ods. 2 do novely prijatej zák. č. 412/2012 Z. z. a po novele prijatej zák. č. 412/2012 Z. z. Citované ustanovenie je platné od 01.01.2013 a návrh na začatie konania bol podaný v roku 2012. Predmetné ustanovenie novely citovaného zákona však bral do úvahy ako výklad pôvodného znenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. platného v čase podania návrhu na vydanie poverenia.

Z obsahu zdôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu vyplýva, že na daný právny stav správne aplikoval platnú právnu normu, preto odvolanie navrhovateľa v tejto časti nie je dôvodné. Odvolací súd v tejto časti poukazuje na dôvodovú správu k § 9 ods. 2 zák. č. 412/2012 Z. z., z ktorej vyplýva, že súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.

z., ale len Ústavný súd SR, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Pokiaľ by konajúci súd o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom by to mohlo smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Konštatovať prieťahy v súdnom konaní je oprávnený len Ústavný súd SR. Aj keď novela v § 9 ods. 2, 3 presne upravila prieťahy v konaní, odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu v tom, že ju použil výkladovo pri aplikácii pôvodného znenia zákona.

Ďalším dôvodom odvolania navrhovateľa bolo zamietnutie návrhu prvostupňovým súdom založeným na nedôveryhodnosti údajov. Odvolací súd sa s takýmto odvolacím dôvodom vôbec nestotožnil, pretože prvostupňový súd vo veci vykonal riadne dokazovanie, oboznámil sa s obsahom celého spisu exekučného súdu, správne zistil skutkový stav, použil správny právny predpis a správne ho aj aplikoval na daný prípad. Svoje rozhodnutie nezaložil na uvedenom dôvode tvrdenom navrhovateľom v dôvodoch svojho písomného odvolania.

Čo sa týka námietky navrhovateľa, že súd prvého stupňa nevykonal znalecké dokazovanie, v tejto súvislosti odvolací súd sa plne stotožňuje so súdom prvého stupňa, že v danom prípade nebolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie, keď dospel k záveru, že navrhovateľovi nevznikla škoda, a preto takéto dokazovanie by bolo v danej veci nadbytočné.

K odvolaniu navrhovateľa týkajúceho sa stavu trvania právnej neistoty odvolací súd dodáva, že navrhovateľovi nemohol vzniknúť stav právnej neistoty, nakoľko právna neistota je odstránená až vydaním rozhodnutia vo veci. Exekučné konanie bolo právoplatne zastavené, pričom odvolací súd poznamenáva, že titulom pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie bol rozhodcovský rozsudok. Navrhovateľ uplatňoval svoj nárok na vydanie poverenia na základe nulitného právneho aktu, pre ktorý bolo exekučné konanie zastavené.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 veta prvá OSP tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože si náhradu trov konania neuplatnil a v priebehu odvolacieho konania mu ani žiadne trovy konania nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.